

[Poul Møller.]

var erklæret socialdemokrat? Det gjorde man ikke, man tog selv både formands- og næstformandsposten og beklædte den tilmed med folk, der repræsenterer specielle socialpolitiske interesser.

Endelig en bagatel. End ikke ved besættelsen af den såre beskedne post som næstformand i finansudvalget kunne man mande sig op til en gestus. Det har mildt sagt ikke været nogen heldig begyndelse. Skal det fortsætte således, bliver det så som så med samarbejde, i hvert fald vil regeringen da næppe finde sig i spidsen, som statsministeren lovede.

Det myldrer jo ellers med store opgaver, som kræver energi, og som regeringen ikke kan skubbe fra sig, og som næsten kun kan løses på ordentlig vis, hvis der er bred politisk enighed her i tinget. På næsten alle områder skal vi indstille os på en ny tids voldsomme krav. Vi mangler boliger, hospitaler, veje, broer. Vi skal igennem med en ændret jordpolitik, og vi må have en løsning på de kaotiske huslejeforhold. Uddannelsen stiller stigende krav til os, og en dybtgående skattereform skal gennemføres. Kulturproblemer af alle afskygninger trænger sig mere og mere på, og vi har brug for en aktiv politik over for den udøvende og den skabende kunst. Er vore institutioner modne til at løse alle disse påtrængende opgaver på forsvarlig vis? Det spørgsmål kan med rette stilles. Vi må herinde først stille det til os selv. Folketingets arbejds-gang lader meget tilbage at ønske. Igennem de syv år, hvor man har haft flertalsregeringer, har man lukket øjnene herfor. Men hvis vi ikke nu, da tyngdepunktet atter skal være i folketinget, gør noget alvorligt ved det, vil vi ikke kunne løse vor opgave på en for samfundet forsvarlig måde. Jeg har flere gange under vore politiske debatter rejst disse spørgsmål. Forhåbentlig vil der nu være vilje til at tage fat på dem.

Det drejer sig både om at finde en for-handlingsform, som er smidigere, mindre tidkrævende og tillige mere appetitvæk-kende for den politiske interesse, og det drejer sig også om vort udvalgsarbejde. Hvis folketinget skal udøve en selvstændig indsats, er det nødvendigt, at det får helt andre muligheder for at sikre sig vejledning

fra en uafhængig sagkundskab, og at oppo-sitionspartierne, af hvis initiativ meget kan komme til at afhænge, får friere og mere direkte adgang til at sikre sig sagkyndig assistance.

Vore administrative organer er imidlertid heller ikke tidssvarende. Vor admini-strative opbygning hviler i det store og hele på de principper, der gjaldt i det enevæl-dige statssamfund, som vi forlod for 115 år siden. Både den kommunale inddeling, amts-kommunernes opbygning og den stærkt cen-traliserede administration er utidssvarende. Efterhånden som den administrative op-gave er vokset, har man for at sikre sag-kyndig administration centraliseret så meget, at det kommunale selvstyre er blevet en fiktion, en illusion mere end en realitet. En decentralisering af arbejdsopgaverne gennem etablering af kommunesamfund af passende størrelse til at gennemføre en sag-kyndig administration med anvendelse af tekniske hjælpemidler er vejen frem. En ændret byrdefordeling mellem kommuner og stat, en dybtgående ændring af de mange refusionsordninger må blive en konsekvens, samtidig med at kommunerne får eneret til betydelige offentlige indkomstkilder såsom ejendomsskatter, eventuelt også indkomst-skatter, i hvert fald for alle almindelige indkomster. En sådan administrativ reform anser vi for nødvendig til løsning af de mange påtrængende opgaver og for at hindre over-og dobbeltadministration. Vi håber, vi kan få regeringen i tale på dette område.

Af de opgaver, der har været nævnt som påtrængende, har vi alle givet boligen første prioritet. Det løfte til de boligløse, vi gav under valgkampen, og til dem, der bor under elendige boligforhold, vil vi ikke glemme. Statsministerens åbningstale gik ikke dybt i denne henseende. En regerings-politik lod sig end ikke skimte, men man erklærede sig dog rede til forhandlinger om spørgsmålet. Hos os skal det ikke skorte på god vilje. Den betænkning, der netop er afgivet, må indgå i disse forhandlinger. Den sigter imod en vældig produktivitets-stigning gennem rationalisering og delvis industrialisering af byggeriet. Restriktioner-nes afvikling vil vi lægge megen vægt på, bl. a. fordi vi betragter den som et af midlerne til at nå frem til den ønskede ratio-nalisering; men også overarbejdsproblemet